

Kulturdepartementet

Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Oslo, 13. januar 2014

**HØRINGSUTTAELSE OM FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT
OM PRODUKSJONSTILSKUDD TIL NYHETS- OG AKTUALITETSMEDIER**

Vi viser til høringsbrev datert 02.12.2013 og takker for muligheten til å gi uttrykk for Schibsteds syn på forslag til endringer i reglene for produksjonstilskudd til aviser.

Schibsted Norge har ved flere anledninger gitt støtte til hovedtrekkene i regjeringen Solbergs mediepolitiske plattform.

Vi støtter fullt ut regjeringens ambisjon om å «legge til rette for god nyhetsproduksjon og en bredt anlagt offentlige samtale i fremtidens digitale mediasamfunn.» Regjeringen har også vår fulle støtte når man ønsker å stimulere til nyskaping og innovasjon, samtidig som den frie pressens tradisjoner og grunnverdier ivaretas».

På ett område deler vi ikke regjeringens syn. Selv om produksjonsstøtten ikke er av stor betydning for Schibsted Norges inntekter, mener vi det er uheldig at nivået på pressestøtten over tid skal reduseres. Pressestøtten har, til tross for at totalbeløpet er relativt beskjedent, klart å sikre et mediemangfold som neppe ville vært mulig uten en målrettet støtteordning. Norge ligger på toppen internasjonalt når det gjelder avislesing og mediekonsum. Dette skyldes rammevilkår som få andre nasjoner har. Vi mener dette er av stor betydning for det norske demokratiet, og man skal tenke seg grundig om før man gjør endringer.

Ved fjorårets valg aksjonerte en tilnærmet samlet norsk presse for å få ungdom til å stemme. Vi skal ikke påstå at det ene og alene skyldes de norske mediene, men for første gang på lang tid økte valgdeltakelsen blant ungdom. Vi tror det var en sammenheng.

Nå tar vi til etterretning at høringsnotatet vi her skal uttale oss om ikke er et forslag om å kutte den totale pressestøtten. Det handler om å gjøre den mer målrettet. Siden dette er formålet, vil vi anbefale regjeringen å lytte til bransjeorganisasjonens uttalelse i denne saken. Når en tilnærmet samlet bransje, de som sitter nærmest medienes hverdagsvirkelighet, mener at dagens fordeling er fornuftig, tror vi det vil være uklokt av departementet å overprøve dette.

Schibsted Norge AS

Krinkelkroken 1

Postboks 6113 BS

NO-5892 Bergen, Norway

Phone +47 23 10 66 00

Fax +47 23 10 66 01

VAT No: NO 933739384

www.schibsted.no

Schibsted Norge deler for øvrig fullt og helt de synspunkter som fremkommer i høringsuttalelsen til Mediebedriftenes Landsforening. Vi vil likevel utdype og supplere uttalelsen på noen punkter.

Om pressestøtten generelt

Som nevnt blir Schibsted Norges medier i beskjeden grad berørt av pressestøtteordningen. Blant våre medier er det noen aviser på Vestlandet og Sørlandet som indirekte er eiet av Schibsted Norge, som mottar produksjonsstøtte.

Samtidig er våre medier aktører i et mediemarked hvor vi hele tiden konkurrerer og samarbeider med medier som mottar pressestøtte.

Vi tror også det er nødvendig at pressestøttepolitikken moderniseres og tilpasser seg den nye digitale mediehverdagen slik vi tidligere også har gitt uttrykk for i høringsuttalelsen om utkast til forskrift om plattformnøytral pressestøtte.

Det er ikke et mål i seg selv å få flest mulig medier inn i pressestøtteordningen. Nå som transformasjonen i mediemarkedet skjer så raskt, er det spesielt viktig å påse at støtteordningene fungerer etter hensikten, at de som virkelig er støtteberettiget blir tilgodesett, og at regler og forskrifter stimulerer til mangfold og digital transformasjon – ikke det motsatte. Det er på denne bakgrunn vi er bekymret over den virkelighetsbeskrivelsen som danner grunnlaget for forslagene som fremkommer i høringsbrevet.

Justering av opplagsgrensen for nummer en- og alenemedier

Departementet argumenterer for at pressestøtteordningen blir mer målrettet ved å kutte støtten til aviser med opplag mellom 4000 og 6000 og overføre disse midlene til aviser med større støttebehov. Hvilke aviser dette er fremkommer ikke av høringsuttalelsen.

Bildet som departementet tegner av den økonomiske situasjonen for de mindre lokalavisene er i overkant positiv.

«I perioden fra 2008 til 2012 hadde nummer en- og alenemedier med mellom 4000 og 6000 i opplag som gruppe et driftsoverskudd før tilskudd», skriver departementet. Det er riktig, men ikke desto mindre hadde samme avisgruppe i denne perioden en driftsmargin i snitt på 0,3 prosent før finansposter. Begge tall er riktige, men de siste årenes fall i driftsresultat, og det faktum at disse avisenes ikke har kunnet utbetale utbytte, har ført til at mediehusene i en periode har hatt solide finansinntekter. Nå er disse reservene i ferd med å ta slutt, finansinntektene faller, akselererende omstillingskostnader skal fases inn, samtidig med at inntektsgrunnlaget for den tradisjonelle papiravisen svinner. Når man samtidig vet at departementet varsler avvikling av ordningen med nullmoms på papiravisen, og at eventuell lavmoms digitalt i hvert fall på kort sikt vil ha minimal økonomisk betydning, er det enkelt å forstå at denne avisgruppen gir uttrykk for bekymring.

Departementet nevner også i en bisetning at enkelte av disse avisene er eiet av konserner. Det er rett. Godt eierskap er av stor betydning for mediehusene. Men konserneierskap innebærer ikke at økonomisk sterke mediehus vil subsidiere mediehus som taper penger. Over tid vil en kapitaloverføring fra sterke til svake medier undergrave driften også for den sunne virksomheten. Det vil gjøre alle til tapere. Mediehus som ikke klarer å stå på egne ben vil ikke være levedyktige. Derfor er de alminnelige rammevilkårene så viktige, uavhengig av hvem som står bak som eiere.

Det er dessuten viktig å minne om at aviser som går med solid overskudd allerede er utelukket fra støtteordningen. Det er stor forskjell på norske lokalsamfunn. Noen har spredt befolkningsgrunnlag med svakt næringsgrunnlag. Andre står betydelig sterkere. Dagens ordning er rimelig treffsikkert utformet.

Det er for så vidt riktig at en avis som er alene på sitt utgiversted på kort sikt kan kutte kostnader uten å være bekymret for konkurrenter som utfordrer deres markedsposisjon. Det gir en viss frihetsgrad. Produksjonsstøtten til mindre lokalaviser har ofte gått til å styrke redaksjonene, kanskje gitt mulighet for å ansette en journalist eller to som man ellers ikke ville hatt råd til. Dette har gjort de redaksjonelle produktene mer relevante, skapt gode arenaer for lesere og annonsører. Denne positive spiralen har skapt en solid norsk lokalavisflora som er unik i internasjonal sammenheng. Knappt noe land har et så stort antall lokalaviser med god kvalitet. Dette skyldes blant annet gode rammebetingelser. Hva dette betyr for kvaliteten på det norske lokaldemokratiet kan knapt overvurderes.

Alle norske mediehus står midt oppe i en dramatisk omstillingsfase. Vi setter pris på at regjeringen vil stimulere til nyskaping og innovasjon, men da blir det uheldig å kutte i sårt tiltrengte midler som nettopp kunne bidra til å løfte denne avisgruppen inn i en moderne, digital hverdag.

Aviser som har mottatt produksjonstilskudd har måttet vende seg til å leve i uvisshet om kommende års støttenivå, helt til statsbudsjettet endelig salderes ved årets slutt. Som oftest er produksjonstilskuddet siste beløp som faller på plass når mediehusenes budsjett skal vedtas. Årets forslag fra departementet hvor mediehusene i januar blir bedt om å uttale seg om et forslag om å fjerne støtten fullstendig for inneværende år for nærmere 30 aviser er svært uheldig, vi må vel også kunne si svært overraskende fra en regjering som på mange andre områder har dokumentert at de forstår næringslivets arbeidsvilkår. I tråd med de forsikringer regjeringen har gitt tidligere vil vi derfor be om at endringer i pressestøtteordningen blir grundig utredet og at mediehusene får god tid til å tilpasse seg eventuell endringer i ordningen.

Støttetak

Når det gjelder spørsmålet om det bør settes et tak for mottak av pressestøtte, har Schibsted Norge tidligere ikke gitt uttrykk for et absolutt standpunkt. Vi ser imidlertid, som MBL, at et fast tilskuddstak på 40 mill. kr. kan virke uheldig.

SCHIBSTED
MEDIA GROUP

Dersom en nummer to-avis er i vekst vil ikke avisens grunnleggende økonomiske situasjon endres før man eventuelt passerer konkurrenten i størrelse. Et tak på pressestøtten vil derfor skape problemer i en situasjon hvor distribusjonskostnadene fortsetter å øke lineært mens produksjonstilskuddet vil stange i et tak.

Derimot har vi mer sans for departementets forslag om et tilskuddstak knyttet til en andel av driftskostnadene. Det kan være fornuftig å sette et slikt f. eks. til 40 prosent. Et slikt tak kan forhindre at mottakere av produksjonstilskudd i for stor grad blir avhengig av støtte.

Begrensninger i Medietilsynets dispensasjonshjemmel

Også på dette punkt er vi enige i MBLs kommentarer. Vi ser ingen grunn til å endre denne forskriften, og vil understreke viktigheten av at støtte tildeles etter objektive kriterier, og at fravikelse bare må gjøres unntaksvis og i full åpenhet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet mener konsekvensene for mediene mellom 4000 og 6000 i opplag som faller ut av ordningen vil være begrensede. Det er nok riktig for noens vedkommende, men ikke alle. Felles for alle er det at det vil være uheldig med bortfall av et så betydelig beløp helt i starten av et driftsår.

Med vennlig hilsen
Schibsted Norge ASA

Didrik Munch
konsernsjef